

विष्णुसहस्रनाम - कोम

(1)
णदः प्राणो ज्येष्ठः श्रेष्ठः प्रजापतिः ॥ हिरण्यगर्भो भूगर्भो माधवो मधुसूदनः
॥ ईश्वरो विक्रमी धन्वमिधावी विक्रमः क्रमः ॥ अनुत्तमो दुराधर्षः कृतज्ञः कृ
तिरात्मवान् ॥ ५ ॥ सुरेशः शरणं रामविश्वरेताः प्रजाभवः ॥ अहः संवत्सरो
व्यालः प्रत्ययः सर्वदर्शनः ॥ ६ ॥ अजः सर्वेश्वरः सिन्धुः सिन्धिः सर्वादिस्थ
तः ॥ वृषाकपिरेमेयात्मा सर्वयोगविनिस्तृतः ॥ ७ ॥ वसुर्वसुमनाः सत्यः स
मात्मा समितिः समः ॥ अमोघः पुंडरीकाक्षो वृषकर्मवृषाकृतिः ॥ ८ ॥ रुद्रो
बहुविराजन्नुर्विश्वयोनिः शुचिश्चक्रः ॥ अमृतः शाश्वतः स्थाणुर्वरारोहो
महत्तपाः ॥ ९ ॥ सर्वगः सर्वविद्भानुर्विष्वक्सेनो जनार्दनः ॥ वेदो वेदविद्व्यं
गो वेदो गोवेदवित्कविः ॥ १० ॥ लोकाध्यक्षः सुराध्यक्षो धर्माध्यक्षः कृताकृ

॥ वि० ॥

॥ ४८ ॥

(2)

॥ स० ॥

तः ॥ चतुरात्मा चतुर्व्यूहः श्वतुर्दंष्ट्रश्चतुर्भुजः ॥ १५ ॥ भ्राजिस्सुभोजिनं
भोक्तासहिस्सुजगदादिजः ॥ अनघो विजयो जेता विश्वगोनिः पुनर्वसुः
१६ ॥ उपेन्द्रो वामनः प्राशुरमोघः सुचिरर्जितः ॥ अतींद्रिः संग्रहः सर्गोध
तात्मानियमो यमः ॥ १७ ॥ वेद्यो वैद्यः सदा योगी विरहामाधवो मधुः ॥ अ
तींद्रियो महा मायो महोत्साहो महाबलः ॥ १८ ॥ महाबुद्धिर्महावीर्यो महा
शक्तिर्महद्युतिः ॥ अनिर्देश्यवपुः श्रीमान्तेमयात्मा महद्विधृक् ॥ १९ ॥ म
हेष्वा सोमर्हो भर्ता श्रीविवासः सतंगतिः ॥ अनिरुध्यः सुरानंदो गोवि
दो गोविदां पतिः ॥ २० ॥ मरीचिर्दमनो हंसः सुपर्णो भुजगोत्तमः ॥ हिरण्य
नाभः सुतपाः पञ्चनाभः प्रजापतिः ॥ २१ ॥ अमृत्युः सर्वदृक्सिंहः स

॥ २२ ॥

(2A)

धातासंधिमानस्थिरः॥ अजोदुर्मर्षणःशास्ताविश्रुतात्मासुरारिहः॥२२॥
गुरुगुरुत्तमो धामः सत्यः सत्यपराक्रमः॥ निमिषो निमिषस्त्रग्वीवाचस्य
तिसदारधीः॥२३॥ अग्रणीग्रामिणीः श्रीमांन्यायोनेतासंमीरणः॥ स
हस्रमूर्धा विश्वात्मा सहस्राक्षः सहस्रपातूः॥२४॥ अवर्तनो निवृतात्मा
संवृतः संप्रमर्दनः॥ अहः संवर्तनो बहिरनिर्लोधरणीधरः॥२५॥ सुप्रसा
दः प्रसन्नात्मा विश्वधृग्विश्वभुग्विभुः॥ सत्कृतो सत्कृतः साधुर्जन्तुना
रायणो नरः॥२६॥ असंख्येयो प्रमेयात्मा विशिष्टः शिष्टकृच्छुचिः॥ सि
त्कार्थः सिद्धसंकल्पः सिद्धिदः सिद्धिसाधनः॥२७॥ वृषो ही वृषो
विष्णुर्वृषपर्वो वृषोदरः॥ वर्धनो वर्धमानश्च विविक्तः श्रुतिसागरः॥२८॥

वि०

३

(३)

सुभुजोर्ध्वरावाज्जीमहेंद्रोवसुदोवसुः॥ नैकरूपो बृहद्रूपः त्रिपिविष्टप्र
काशानः॥ २९॥ ओजस्तेजोद्युतिधरः प्रकाशात्मा प्रतापनः॥ क्रोधः
स्पष्टाक्षरोमंत्रश्चंद्राशुभास्करः द्युतिः॥ ३०॥ अमृतांश्चन्द्रोभातुः त्रि
विंदुः सुरेश्वरः॥ औषधं जगत्सत्तुः सत्यधर्मपराक्रमः॥ ३१॥ भूत
भयमवभाथः पवनः पावनानलः॥ कामहा कामरुतकांतः कामः
कामप्रदः प्रभुः॥ ३२॥ युगादि रुद्युगावर्तो नैकमायो महाशानः॥ अ
दृश्यो व्यक्तरूपश्च महस्रजिदनंतजित्॥ ३३॥ दृष्टो विविष्टः त्रिष्टेष्टः
शिखंडी नकुषावृषः॥ क्रोधहा क्रोधरुक्ता विश्वबाहुर्महीधरः॥ ३४॥
अच्युतः प्रथितः प्राणः प्राणदो वासवानुजः॥ अपां निधिरधिष्ठान

(3A)

मप्रमत्तः प्रसिद्धितः ॥ ३५ ॥ स्कंदः स्कंदधरो धूर्यो विरदो वायुकाहनः ॥
वासुदेवो बृहन्नानुरादिदेवः पुरंदरः ॥ ३६ ॥ अशोकस्तारणस्तारः श्वरः
शौरिर्जनेश्वरः ॥ अनकुलः गतावर्तः पद्मीपद्मनिभेक्षणः ॥ ३७ ॥ प
द्मनाभोरविंदाक्षः पद्मनर्तः रारीरभृत् ॥ महर्धिकृत्थोरुस्थात्साम
हाक्षोगरुडध्वजः ॥ ३८ ॥ अतुलः शारभाशोमः समयज्ञो हविर्हविः ॥
सर्वतक्षणलक्ष्म्यालक्ष्मीवास मितिंजयः ॥ ३९ ॥ विश्वरो रोहितो मागो
हेतुर्दामोदरः सहः ॥ महीधरो महाभागो वेगवान्मिताशनः ॥ ४० ॥ उ
द्भवः क्षोभणो देवः श्रीगर्भः परमेश्वरः ॥ करणं कारणं कर्त्ता विकर्त्ता ग
हनो गुहः ॥ ४१ ॥ व्यवसायो व्यवस्थानः संस्थानः स्थानदोध्रुवः ॥ पर

॥ वि० ॥

॥ ६ ॥

(५)

धिः परमः स्पष्ट सुष्टः पुष्टः शुभेक्षणः ॥ ४२ ॥ रामो विरामो विरजो मार्गो न
यो न योनयः ॥ वीरः शक्तिमतां श्रेष्ठधर्मो धर्मविदुत्तमः ॥ ४३ ॥ वैकुण्ठः पुरुषः
प्राणः प्राणदः प्रणवः पृथुः ॥ हिरण्यगर्भः शत्रुघ्नो व्याघ्रो वायुरधोक्षजः
॥ ४४ ॥ रतुः सुदर्शनः कालः परमं विपरिमहः ॥ उग्रः संवत्सरोदक्षो विश्रा
मो विश्वदक्षिणः ॥ ४५ ॥ विस्तारस्थारः स्थाणुः प्रमाणं बीजमन्ययं ॥ अ
र्थो नर्थो महो कोशो महो भो गोमहाधनः ॥ ४६ ॥ अनिर्विण्णः स्थविरो भू
धर्मयूपो महामखः ॥ नक्षत्रनेमिर्नक्षत्रीक्षुमक्षामः समीहनः ॥ ४७ ॥ यज्ञ
ईज्यो महो ज्यश्वक्रतुः सत्रं सतांगतिः ॥ सर्वदर्शी विमुक्तात्मा सर्वज्ञो ज्ञान
मुत्तमः ॥ ४८ ॥ सुव्रतः सुमुखः सूक्ष्मः सुघोषः सुखदः सुहृद् ॥ मनोहरो

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com